

Begrotingswijziging 2/22 A

Voorgestelde behandeling

Agendavergadering : 7 februari 2022

PS-vergadering :

Datum

18 januari 2022

Documentnummer

GS: C2282483 / 5004589

PS: 5016790

Onderwerp

Ontwikkeling nieuwe busremise Breda – besluitvormend

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De provincie gaat een nieuwe busremise in Breda ontwikkelen, realiseren en beheren. Door dit in eigen hand te houden kan de remise op deze voor het ov gunstige locatie snel en duurzaam worden gebouwd. Het creëert tegelijkertijd een gelijk speelveld voor vervoerders die op de concessie West- Brabant willen inschrijven, want de remise wordt in de toekomst aan de concessiehouder verhuurd. Zo wordt een groot deel van de investering terugverdiend. Om de ontwikkeling te financieren wordt uw Staten voorgesteld een investeringskrediet van € 41,2 mln. beschikbaar te stellen en een onderhoudsvoorziening van € 6,0 mln. in te stellen, te dekken via bestaande middelen voor mobiliteit.

Het voorstel

1. Instemmen met het voorstel om de begroting te wijzigen voor de ontwikkeling van een duurzame en toekomstvasten nieuwe busremise en daartoe een investeringskrediet van € 41,2 mln. te voteren en de afschrijvingslasten te dekken uit huuropbrengsten, bestaande middelen voor mobiliteit en reserve Verkeer & Vervoer.
2. Instemmen met het voorstel om de begroting te wijzigen voor toekomstige onderhoudskosten van de remise en daartoe een onderhoudsvoorziening ad. € 6,0 mln. in te stellen en deze onderhoudsvoorziening te dekken uit bestaande middelen voor mobiliteit.

Aanleiding

Conform de visie "[Gedeelde mobiliteit is maatwerk](#)" is het doel om, samen met vervoerders, stapsgewijs al het openbaar vervoer in Brabant in 2025 geheel emissieloos te laten rijden. Daarmee gaan we een stap verder dan de landelijke afspraken waarin het OV vanaf 2030 Zero Emissie (ZE) moet zijn.

Datum

18 januari 2022

Documentnummer

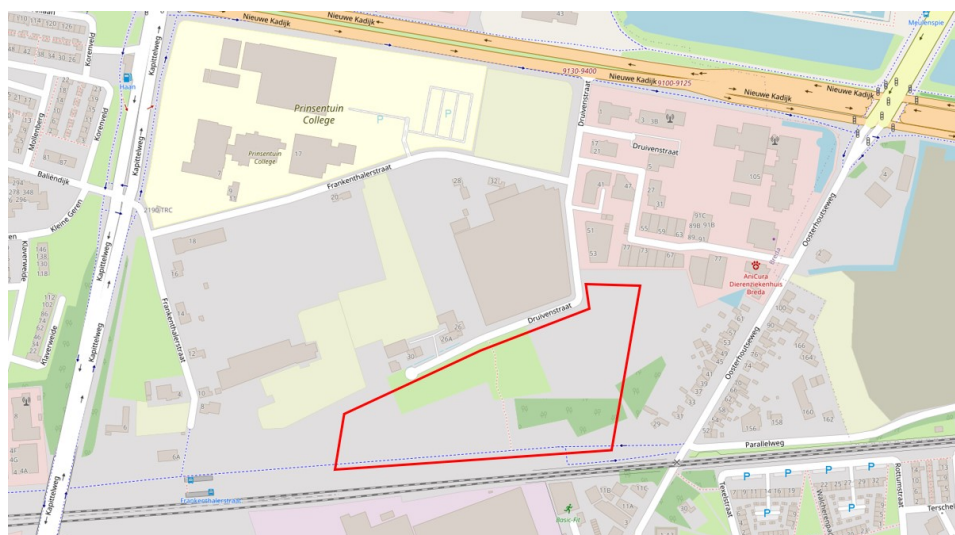
GS: C2282483 / 5004589

PS: 5016790

De provincie treft voorbereidingen voor de nieuwe OV-(nood)concessie in West-Brabant, die in juli 2025 zal starten. De te ontwikkelen busremise in Breda, centraal gelegen in het OV-netwerk in West-Brabant, speelt hierin een belangrijke rol. Het verbeteren van de robuustheid van de concessies en de ontwikkeling naar ZE vergen grote investeringen. Met de investering in de busremise die meerdere concessieperioden meegaat, zorgen we voor continuïteit en versnellen we de verduurzaming. Ook kunnen we met deze investering toekomstige groei van het OV faciliteren.

De huidige door de vervoerder van een marktpartij gehuurde remise aan de Slingerweg in Breda voldoet niet aan de gestelde eisen voor de komende concessie(s). Deze remise heeft een te beperkte capaciteit en is verouderd. Bovendien is de aanrijroute naar het station Breda niet gunstig gezien de verkeersveiligheid en betrouwbaarheid. Ten slotte is de huidige remise niet geschikt voor het kunnen realiseren van laadinfrastructuur voor ZE-bussen.

Wij hebben op 23 maart 2021 besloten tot de aankoop van een perceel aan de Druivenstraat in Breda voor de realisatie van een busremise, op een vervoerkundig zeer interessante én strategische locatie aan de bestaande vrij liggende busbaan, op korte afstand van het NS station Breda. Uw Staten zijn hierover via een [Statenmededeling](#) geïnformeerd.

De inhoudelijke en procedurele voorbereidingen voor de ontwikkeling en realisatie van de busremise zijn in de afgelopen maanden getroffen. Samen met de huidige vervoerder Arriva, gemeente Breda en externe adviseurs en ontwerpers is gewerkt aan het bestuderen van de mogelijke uitwerkingen van een busremise op de voornoemde locatie. Op 10 december 2021 is gestart met de aanbesteding van het ingenieursbureau die het ontwerp verder gaat uitwerken.

Om de strategische locatie én de investering in de nieuwe remise voor het OV-systeem in Breda en West-Brabant voor de komende decennia veilig te stellen, kiezen we voor deze actieve rolneming.

Deze rolneming zorgt ook voor een gelijk speelveld bij de komende aanbestedingen voor de concessie West-Brabant. De concurrentie zal hierdoor meer focus krijgen op het OV-aanbod. Bovendien zullen de huurkosten (onderdeel van de concessievergoeding) die normaal door de vervoerder aan een vastgoedbedrijf worden betaald, nu terugvloeien naar de provincie en wordt de investering (gedeeltelijk) terugverdiend.

Met het ontwikkelen van de nieuwe busremise worden de provinciale ZE-doelstellingen gerealiseerd voor de concessie West-Brabant.

Zoals verwoord in Uitvoeringsagenda Circulaire Economie 2021-2023, zetten we ons inkoop- en aanbestedingsbeleid in om de markt uit te dagen om de nieuwe remise zo veel mogelijk duurzaam en circulair te ontwerpen en te bouwen. In de uitvraag voor het ingenieursbureau dat de remise gaat ontwerpen zijn deze uitgangspunten taakstellend opgenomen.

Het uitgangspunt is dat tenminste het eigen energiegebruik van de gebouwen en installaties zelf wordt opgewekt. Het vermogen wat nodig is om de ZE-bussen dagelijks te laden is te groot om lokaal te worden opgewekt.

Bevoegdheid

Het college van GS is bevoegd om een nieuwe remise te ontwikkelen en te beheren vanuit haar uitvoerende rol. Uw Staten zijn op basis van het budgetrecht bevoegd het benodigde investeringskrediet te voteren en de onderhoudsvoorziening in te stellen.

Doel

Met het beschikbaar stellen van het investeringskrediet en het instellen van een onderhoudsvoorziening voor toekomstig onderhoud kan de ontwikkeling van de nieuwe busremise in Breda concreet worden gestart. Om bij de start van de volgende concessie in juli 2025 een busremise geschikt voor ZE implementatie gereed te hebben, is het van groot belang snel te starten met aanbesteden, ontwerpen en realiseren.

Deze actieve rolneming past binnen het '[Beleidskader Mobiliteit – koers 2030](#)' en het landelijke en provinciale transitieplan voor het herstel van het OV i.v.m. de corona pandemie. Voor de andere concessiegebieden in Brabant zijn we alert op soortgelijke kansen.

Datum

18 januari 2022

Documentnummer

GS: C2282483 / 5004589

PS: 5016790

Argumenten

1. *Met het zelf ontwikkelen, realiseren en beheren van de remise verbeteren we de continuïteit van het OV in West-Brabant en versnellen we de ZE-ambitie tegen lage maatschappelijke kosten.*

In West-Brabant zijn er op dit moment geen geschikte stallingen beschikbaar op een goede locatie, met voldoende capaciteit en met faciliteiten van laadinfrastructuur waar vervoerders gebruik van kunnen maken. Om de continuïteit, de groei en de ZE-doelstellingen in 2025 te kunnen bereiken, zal er nu geïnvesteerd moeten worden. Omdat deze investering voor meerdere concessieperioden wordt gedaan, past het bij onze rol van OV-autoriteit om hierin te participeren. Niets doen is geen optie, omdat een dergelijke remise op korte termijn noodzakelijk is voor een robuuste concessie en om de ZE-ambities te kunnen halen. Het investeren in laadinfrastructuur, geschikte opstel terreinen en een zware stroomaansluiting doen we bij voorkeur op een strategische locatie waar we de komende decennia vooruit kunnen (ook bij een groeiscenario) en we zeggenschap houden over de investeringen.

2. *Via het realiseren van de busremise verbeteren we de betrouwbaarheid van de concessie en de verkeersveiligheid in en rondom het station in Breda.*

De nieuwe remise is gelegen aan de vrij liggende busbaan tussen het station Breda en de Oosterhoutseweg. Bussen kunnen hierdoor snel en ongehinderd naar het station en de rest van het netwerk. Hierdoor verbetert niet alleen de betrouwbaarheid van de concessie maar ook de verkeersveiligheid rondom het station Breda en de omgeving van de huidige remise aan de Slingerweg.

3. *De nieuwe remise wordt in eigen beheer ontwikkeld, gerealiseerd en beheerd met verplichte huur door de vervoerders van de toekomstige concessies.*

Door zelf de remise te ontwikkelen, realiseren en beheren houdt de provincie zeggenschap over de strategische locatie en de investering. Daarmee wordt de continuïteit van het OV beter geborgd en het realiseren van de ZE doelstelling versneld. Bovendien vloeien de investering gedeeltelijk terug naar de provincie via de huuropbrengsten en worden de maatschappelijke kosten laag gehouden. We verhuren de remise tegen een marktconform tarief zonder winstoogmerk. Bij de ontwikkeling en planvorming worden naast de huidige vervoerder ook andere vervoerders actief betrokken.

4. *In eigen beheer ontwikkelen, realiseren en beheren zorgt voor eerlijkere aanbesteding van de concessie.*

Doordat de remise in eigen beheer blijft en verplichte huur onderdeel van de concessievoorwaarden wordt voor de komende concessies wordt een gelijk speelveld in de aanbesteding gecreëerd. De vervoerders kunnen zich enkel onderscheiden op aangeboden vervoer.

5. *Het terrein, de gebouwen en de installaties worden doelmatig én duurzaam ontworpen gericht op een lange levensduur.*

De aangekochte locatie aan de Druivenstraat is groot genoeg, gunstig gelegen aan de busbaan en in de nabijheid van het station, zodat we verwachten dat deze plek voor meerdere decennia geschikt zal zijn als remiselocatie. Het loont dan ook om uit te gaan van een duurzaam ontwerp met gebouwen én

Datum

18 januari 2022

Documentnummer

GS: C2282483 / 5004589

PS: 5016790

technische voorzieningen die lang mee gaan, van goede kwaliteit zijn, een aangenaam werkklimaat bieden voor de vervoerders, het personeel en passen in de omgeving. Bovendien voldoen we aan de provinciale ambities op het gebied van duurzaamheid, energieneutraliteit en circulariteit.

Datum

18 januari 2022

Documentnummer

GS: C2282483 / 5004589

PS: 5016790

6. De remise krijgt een compleet pakket van passende faciliteiten gericht op toekomstige groei in het OV-aanbod.

Het stallen en elektrisch laden van 155 bussen in 2025 met een doorgroei naar 188 bussen in 2035 (prognose), vraagt om een remise die vanwege het bedrijfsproces in omvang en faciliteiten voorziet in:

1. Stallingsterrein bussen in de buitenlucht
2. Stallingsterrein auto's / fietsen voor personeel
3. Laadinfra (elektrische bussen)
4. Dieseltank (tijdelijk; niet alle bussen zijn direct ZE)
5. Kantine voor chauffeurs
6. Werkplaatsen voor onderhoud en herstel
7. APK-straat
8. Inpandige wasstraten

Daarnaast ook de voorzieningen voor brandbestrijding, regenwaterbuffer, riolering in- en uitritten, poorten, camera's, etc.

De remise in Breda is vanwege de omvang en locatie geschikt als primaire uitvalsbasis voor het vervoer niet alleen in Breda, maar ook een groot deel van West-Brabant. De zittende vervoerder heeft ook altijd behoefte aan kantoorruimte, die idealiter gecombineerd wordt met de primaire stalling. Deze is dan ook in het concept ontwerp opgenomen.

Kanttekeningen

1. De ontwikkeling van de busremise vraagt om een provinciale investering.

Het ontwikkelen en realiseren van de busremise vraagt om een provinciale investering van € 41,2 mln. Dit is inclusief een adequate risicoreservering tijdens de engineering- en bouwfase. Een groot gedeelte van de investering (€ 31,9 mln.) wordt budgetneutraal gedekt vanuit de eigen begroting en in de komende 30 jaar terugverdiend via huuropbrengsten van de vervoerder. De huur van de busremise wordt als onderdeel van de aanbesteding van de toekomstige concessies, verplicht gesteld. De provinciale bijdrage in de huurkosten blijft onderdeel van de concessievergoeding aan de vervoerder. Deze middelen vloeien straks via de huuropbrengsten terug naar de provincie in tegenstelling tot de huidige situatie naar een externe verhuurder.

2. Na 30 jaar heeft de busremise nog restwaarde.

In de businesscase gaan we uit van een gebruikelijke afschrijvingstermijn van 30 jaar. In de praktijk staat er over 30 jaar nog een remise met gebouwen en installaties met een bepaalde restwaarde (verkoopwaarde cq. toekomstige huuropbrengsten). Hoe groot deze restwaarde exact zullen zijn, is nu moeilijk in te schatten en zal afhangen van de ontwikkelingen in het OV en de geschiktheid tegen die tijd voor het gebruik als remise of anderszins passend.

3. *Het verhuren van de remise betekent ook de zorg voor beheer en onderhoud.*

Door zelf de remise te ontwikkelen en realiseren en vervolgens als onderdeel van de concessie te verhuren zijn we ook verantwoordelijk voor het voor het beheer en onderhoud. Het beheer en verhuur van het vastgoed wordt belegd bij Facilitaire Dienst van de provincie. Hiervoor wordt een voorziening ingesteld.

4. *Door het versnellen van de ZE-ambitie kunnen we gebruik maken van een rijksregeling.*

Door nu snel te investeren in een nieuwe remise kan er gebruik gemaakt worden van de Specifieke Uitkering ZE-bussen (SpUk-ZEbus). De regeling SpUk-ZEbus 2022-2024 is een uitkering die de Rijksoverheid aan decentrale overheden verstrekt. Deze middelen zullen worden ingezet ten gunste van de concessie.

5. *Het niet beschikbaar stellen van het investeringskrediet leidt tot het stagneren van de aanbesteding en daarmee ook de ontwikkeling sterk vertragen.*

De reeds gestarte aanbesteding is erop gericht om in juli 2023 de eerst fase stallen en laden van ZE-bussen gereed te hebben bij de start van de noodconcessie en in het najaar van 2024 de complete remise met bijbehorende faciliteiten voor de start van de nieuwe concessie West-Brabant in 2025. De aanbesteding van het ingenieurbureau is reeds gestart. Gunning zal plaats vinden na behandeling van dit voorstel.

Financiën

Het ontwikkelen en realiseren van de busremise vraagt om een provinciale investering van € 41,2 mln. Dit is inclusief een adequate risicoreservering tijdens de engineering- en bouwphase. Een groot gedeelte van de investering (€ 31,9 mln.) wordt budgetneutraal gedekt vanuit de eigen begroting en in de komende 30 jaar terugverdiend via huuropbrengsten van de vervoerder. De huur van de busremise wordt als onderdeel van de aanbesteding van de toekomstige concessies, verplicht gesteld. De provinciale bijdrage in de huurkosten blijft onderdeel van de concessievergoeding aan de vervoerder. Deze middelen vloeien straks via de huuropbrengsten terug naar de provincie in tegenstelling tot de huidige situatie naar een externe verhuurder.

Investering	x € mln.
Bouwkosten + engineering	30,1
Risicoreservering	6,1
Indexering	5,0
Voorziening beheer- en onderhoudskosten	6,0
Totaal	47,2
Dekking	
Huuropbrengsten	31,9
1% efficiency besparing op concessie	9,8
Reserve Verkeer & Vervoer	5,5
Totaal	47,2

Datum

18 januari 2022

Documentnummer

GS: C2282483 / 5004589

PS: 5016790

Vanwege de strategische locatie van de busremise met gunstige aanrijroute wordt de concessie efficiënter (1%) door minder verliesuren. De besparing hierdoor wordt ingezet om de remise te realiseren en zal niet ten koste gaan van het vervoersaanbod. Gedurende 30 jaren levert dit totaal € 9,8 mln. op.

Datum

18 januari 2022

Documentnummer

GS: C2282483 / 5004589

PS: 5016790

Naast de investering wordt er een voorziening gevormd voor de beheer- en onderhoudskosten. In overleg met opstellers van de kostenraming en externe adviseurs zijn de kosten voor beheer, onderhoud en vervanging geschat op gemiddeld € 200.000,- per jaar. Over 30 jaar is hiermee voor € 6 mln. onderhoud gedekt.

Vanwege het versneld realiseren van de ZE-ambitie, de bijdrage aan de verkeersveiligheid en het verbeteren van de continuïteit en robuustheid van het openbaar vervoer in West-Brabant doen wij voor het resterende bedrag van € 5,5 mln. een dekkingsvoorstel ten laste van de reserve Verkeer & Vervoer. Mocht daarbij de 1% efficiencywinst op de concessie niet gehaald worden, dan zal er minder naar de reserve Verkeer en Vervoer terugvloeien.

Dit voorstel leidt tot de onderstaande begrotingswijziging (x mln):

productgroep	2022	2023	2024	2025	2026
08.03 OV (huuropbrengsten)	0,85	0,85	0,85	0,85	0,85
08.03 OV (besparing concessie)	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26
08.03 OV (onderhoudsvoorziening)	-/- 0,20	-/- 0,20	-/- 0,20	-/- 0,20	-/- 0,20
Totaal (dekking afschrijvingslasten) *	0,91	0,91	0,91	0,91	0,91

**De budgetten (structureel) worden jaarlijks geïndexeerd via het provinciale indexatiebeleid.*

De verwerking van deze begrotingswijziging vindt plaats in de 1e bestuursrapportage 2022.

Europese en internationale zaken

Er is geen sprake van enige vorm van staatssteun.

Planning

Na het GS besluit van 7 december 2021 is de aanbesteding gestart van het ingenieursbureau. De sluitingstermijn van de aanbesteding is op 22 februari 2022. Indien PS het gevraagde investeringskrediet voteert en een onderhoudsvoorziening instelt, kan de procedure verder gevolgd worden. Hiermee kunnen de gewenste mijlpalen gehaald worden.

Indien dit voorstel later wordt behandeld zijn we genoodzaakt de aanbestedingsprocedure te staken en later opnieuw te starten.

Datum

18 januari 2022

Documentnummer

GS: C2282483 / 5004589

PS: 5016790

Mijlpalen	Datum
Start procedure aanbestedingstrajecten	11 december 2021
Behandeling Statenvoorstel PS	4 februari 2022
Sluitingstermijn aanbesteding ingenieurbureau	22 februari 2022
Start uitvoering buiten	Januari 2023
Ingebruikname fase 1 stallingsterrein met laadinfrastructuur	Juli 2023
Oplevering gehele remise	december 2024

Bijlagen

Geen

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer G.P.C. Mennen, (06) 18 30 31 36,
gmennen@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer S. Montfoort, (06) 18 30 32 02,
smontfoort@brabant.nl.